

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 2P/85/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201774
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2019:8619201774.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ECLI:SK:OSSK:2019:8619201774.2
2P/85/2019-26
8619201774

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudca JUDr. Mária TVRDÍKOVÁ, vo veci starostlivosti súdu o maloletého J., dieťa rodičov, matky: H. o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Hlavná 26, 091 01 Stropkov, o nariadenie neodkladného opatrenia a výchovného opatrenia, v danom prípade o nariadenie výchovného opatrenia, takto

r o z h o d o l :

I. Nariaďuje maloletému J. pobyt v Reedukačnom centre Bačkov, Školská 158, 076 61 Bačkov na dobu 6 mesiacov.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj „ÚPSVAR OSPODaSK“) podal dňa 11.10.2019 na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a na nariadenie výchovného opatrenia maloletému J., podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), a to pobyt v zariadení Reedukačné centrum Bačkov, Školská 158, 076 61 Bačkov.

2P/85/2019

-2-

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že odo dňa 05.02.2013 eviduje osobný spis maloletého Štefana Olácha, nar. 27.07.2004 z dôvodu problémového správania v škole. Z opisu rodinných pomerov bolo zrejmé, že maloletý Štefan vyrastá v neúplnej rodine s otcom J. a tromi mladšími súrodencami. Matka maloletého SO. výchove maloletých detí sa podieľa hlavne stará matka Anna Čakurdová, ktorá s nimi žije v spoločnej domácnosti. Otec má k výchove maloletých detí veľmi povrchný prístup. Často požíva alkoholické nápoje a nie je pre detí autoritou. Otec maloletého je od 1.10.2017 vyradený z evidencie žiadateľov o zamestnanie pre odmietanie aktivácie. Privyrába si brigádnickou činnosťou v stavebníctve, ťažbe dreva, zberom druhotných surovín a z týchto prostriedkov prispieva na živobytie rodiny. Otec v

súčasnej dobe poberá prídavky na deti mesačne vo výške 97,36 eura a sirotsky dôchodok. Do rodinného rozpočtu prispieva taktiež stará matka maloletých detí. Maloletý Štefan navštevuje 9.ročník („variant A“ pre deti s mentálnym postihnutím) ZŠ Hrnčiarska Stropkov. Jeho prospech je priemerný. V školskom roku 2018/2019 bezdôvodne a svojvoľne vymeškal celkovo 93 neospravedlnených vyučovacích hodín. Počas celej doby evidencie pracovníci OSPODaSK vykonávajú v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele opatrenia na odstránenie alebo zmiernenie problémov v správaní maloletého Štefana. Ich súčasťou boli pohovory s maloletým a jeho rodičmi, ako aj intervencie v rodinnom prostredí maloletého a v škole, ktorú navštevuje. Počas pohovorov s maloletým Štefanom v prítomnosti jeho rodičov a po smrti matky v prítomnosti otca a starej matky pracovníci OSPODaSK zisťovali príčiny jeho problémového správania a motivovali ho k zlepšeniu správania sa a vyhýbaniu sa páchania trestnej činnosti. Vyššie uvedeným opatreniam OSPODaSK sa správanie maloletého podarilo stabilizovať iba čiastočne, a to v období od januára do septembra 2015. Od septembra 2015 došlo k zhoršeniu správania maloletého, z uvedených dôvodov dňa 08.03.2016 ÚPSVaR Stropkov, začal konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia dohľadu nad výchovou maloletého Štefana v zmysle § 37 ods. 2 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Výchovné opatrenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.3.2016 a bolo uložené na obdobie 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti. V sledovanom období počas trvania výchovného opatrenia sa vykonávanými opatreniami, a to intervenciami v rodine a pohovorom s maloletým, ako aj s jeho rodičmi, nepodarilo úplne zamedziť páchaniu trestnej činnosti maloletým. V čase trvania výchovného opatrenia sa dopustil spáchania 4 drobných krádeží a jedného trestného činu. Z uvedených dôvodov bolo výchovné opatrenie dohľadu nad výchovou maloletého Štefana po skončení účinnosti vyhodnotené ako opatrenie, ktoré nespĺnilo svoj účel. Keďže opatrenia OSPODaSK, ktoré boli vykonávané za účelom korigovania problémového správania maloletého Štefana, boli neúčinné, bol k spolupráci prizvaný akreditovaný subjekt na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR Stropkov a to Detské kočovné divadlo DRaK, Hlavná 18, Prešov (ďalej len „DKD“). Akreditovaný subjekt s maloletým pracoval od 15.4.2016. Napriek prijatým opatreniam sa jeho problémové správanie neustále zhoršovalo. Maloletý prestal rešpektovať rodičov, ich príbuzných, a taktiež aj sociálnych pracovníkov OSPODaSK. Za

2P/85/2019

-3-

obdobie od októbra 2016 do februára 2017 spáchal 11 priestupkov proti majetku, pričom sa jednalo o drobné krádeže v obchodoch. Uznesením Okresného súdu Svidník č. k. 4P/12/2017-13 zo dňa 15.2.2017 bol maloletý Štefan dňa 20.2.2017 odovzdaný do starostlivosti Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody (ďalej len „RC“). Následne Okresný súd Svidník rozsudkom č. k. 4P/12/2017-24 zo dňa 4.4.2017, právoplatným dňa 10.4.2017, rozhodol v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine o nariadení výchovného opatrenia maloletému Štefanovi a nariadil mu pobyt v RC na dobu šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Počas pobytu v RC sa maloletý nedopustil žiadneho problémového správania. Výchovné opatrenie realizované v RC pozitívne ovplyvnilo postoj maloletého smerom k plneniu si povinností, a to hlavne pozitívny prístup k plneniu si povinnej školskej dochádzky a zdravému životnému štýlu bez páchania trestnej činnosti. Z vyššie uvedených navrhovateľ s vedením RC konštatovali, že uložené výchovné opatrenie v plnej miere splnilo svoj účel a z uvedeného dôvodu sa maloletý Štefan dňa 10.10.2018 vrátil do rodinného prostredia. Po návrate domov, v období od decembra 2017 do apríla 2018, sa maloletý dopustil spáchania 5 drobných krádeží. Prijatými opatreniami OSPODaSK, ako aj zaradením maloletého do výchovno-skupinového programu pre deti s problémovým správaním alebo s poruchami správania PRIORITY 2018, ktorý vykonával pre ÚPSVaR akreditovaný subjekt DKD DRaK Prešov od 27.04.2018 do 30.11.2018, sa správanie maloletého podarilo stabilizovať a od apríla do decembra 2018 sa nedopustil problémového správania. Dňa 20.12.2018 sa maloletý dopustil spáchania priestupku proti majetku, a to tým, že v OD Billa v Stropkove ukradol 2 ks fľaš alkoholu a dňa 17.01.2019 sa dopustil spáchania priestupku proti majetku, a to tým, že v OD Tesco v Stropkove ukradol 1 ks fľaše alkoholu. Dňa 05.04.2019 bolo ÚPSVaR Stropkov, OSPODaSK doručené uznesenie Okresného riaditeľstva PZ vo Svidníku ČVS:ORP-224/VYS-SK-2018 o vznesení obvinenia maloletému Štefanovi za zločin krádeže formou spolupáchateľstva, ktorého sa mal dopustiť dňa 07.11.2018 v Stropkove v objekte futbalového štadióna. Z vyššie uvedených dôvodov bol maloletý od 28.02.2019 opätovne zaradený do výchovno-skupinového programu pre deti s problémovým správaním alebo s poruchami správania PRIORITY 2019, ktorý vykonáva aj v súčasnej dobe pre ÚPSVaR akreditovaný subjekt DKD DRaK Prešov. Napriek vykonaným opatreniam sa problémové správanie maloletého Štefana darilo iba utlmiť. Maloletý Štefan svojho otca, starú matku ako aj blízkych príbuzných

prestal rešpektovať z toho dôvodu, že pre neho nepredstavujú autoritu, koná svojvoľne a nie je schopný zhodnotiť následky svojho konania. Školu odmieta navštevovať, má k nej negatívny postoj a nepredstavuje pre neho inštitúciu, ktorá mu pomáha rozvíjať jeho osobnostné stránky. Svojím správaním a skutkami tak veľmi negatívne ovplyvňuje mladších súrodencov, ktorí sa v poslednom období dopustili spáchania drobných priestupkov a brat Samuel vo zvýšenej miere aj záškoláctva. Problémové správanie maloletého Štefana vyvrcholilo v poslednom období páchaním závažnej trestnej činnosti. V dňoch 12.05.2019, 08.08.2019, 31.08.2019 a 08.09.2019 sa dopustil spáchania prečinov krádeže formou spolupáchateľstva v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci a to tak, že spolu s inými maloletými násilím vnikli do predajni so spotrebným tovarom a potravín v meste Stropkov a následne odtiaľ ukradli rôzny tovar. V prípade všetkých týchto trestných

2P/85/2019

-4-

vecí prebieha aj v súčasnej dobe vyšetrowanie orgánmi činnými v trestnom konaní. Doterajšie opatrenia vykonané ÚPSVaR a základnou školou, ktorú maloletý Štefan navštevuje s cieľom korigovania problémového správania, nespĺňajú svoj účel.

3. Uznesením Okresného súdu Svidník č. k. 2P/85/2019-7 zo dňa 15.10.2019 bol maloletý Štefan Olách, nar. 27.07.2004, bytom Pod Laščikom 1192/22, Stropkov, dočasne zverený do starostlivosti Reedukačného centra Bačkov, so sídlom Školská 158, 076 61 Bačkov, s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Svidník pod. sp. zn. 2P/85/2019.

4. Z výsledkov vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

5. Z uznesenia Okresného súdu Svidník č. k. 4P/12/2017-13 zo dňa 15.02.2017 súd zistil, že súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletého Štefana Olácha, nar. 27.07.2004, bytom Pod Laščikom 1192/22, 091 01 Stropkov, do starostlivosti Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody 267, 053 76 Mlynky, pritom toto neodkladné opatrenie trvalo do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Svidník pod. sp. zn. 4P/12/2017. V označenej právnej veci súd následne rozsudkom č. k. 4P/12/2017-24 zo dňa 04.04.2017 nariadil podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. maloletému Štefanovi Oláchovi, nar. 27.07.2004, bytom Pod Laščikom 1192/22, 091 01 Stropkov, pobyt v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody 267, 053 76 Mlynky na dobu 6 mesiacov.

6. Uznesenia tunajšieho súdu č. k. 2P/85/2019-7 zo dňa 15.10.2019 bol maloletý Štefan Olách, nar. 27.07.2004, bytom Pod Laščikom 1192/22, Stropkov, dočasne zverený do starostlivosti Reedukačného centra Bačkov, so sídlom Školská 158, 076 61 Bačkov.

7. Podľa § 111 písm. l) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

8. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných

2P/85/2019

-5-

prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností (článok 5 základných zásad Zákona o rodine).

9. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, prvá veta, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu.

10. Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

11. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

12. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z., ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

13. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že výchovu maloletého jeho rodičia, resp. otec a stará matka nezvládli a v rodine niet autority, ktorá by výchovu maloletého pozitívne formovala. U maloletého sa výrazne prejavili nežiaduce prejavy správania, a to v domácom i školskom prostredí. Vo voľnom čase sa dopustil protiprávnej činnosti, resp. viacerých drobných krádeží. V škole nerešpektoval pokyny vyučujúcich, školskú dochádzku zanedbával a má dovedna 166 neospravedlnených vyučovacích hodín.

Z opisu rodinných

2P/85/2019

-6-

pomerov uvedených v návrhu je zrejmé, že z doteraz vykonaných opatrení, ktoré u maloletého navrhovateľ realizoval, t. j. zaradzovanie maloletého do programov akreditovaných subjektov, intervencie v rodinnom prostredí a v škole, ktorú maloletý navštevoval a jeho monitorovanie a odborná individuálna starostlivosť, nespĺnili svoj účel a k náprave maloletého nevedli. Je zrejmé, že jedine výchovné opatrenie Okresného súdu Svidník č. k. 4P/12/2017-13 zo dňa 15.02.2017, ktorým súd maloletému uložil výchovné opatrenie - pobyt v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody na dobu 6 mesiacov, v plnej miere účel splnilo, nakoľko si maloletý začal plniť svoje povinnosti, riadne plnil školskú dochádzku a nedopúšťal sa trestnej činnosti. Súd v danom prípade pokladá za nevyhnutné prijať najvhodnejšie opatrenie, ktoré pozitívnym výchovným pôsobením zabezpečí najlepšie predpoklady pre riadny spoločenský a osobnostný vývin a vývoj maloletého, a preto v intenciách návrhu a v najlepšom záujme maloletého súd rozhodol tak, ako uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

14. O trovách konania rozhodol súd opierajúc sa o § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od .doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

2P/85/2019

-7-

- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods.1 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. (§ 366 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a to Exekučného poriadku a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 120 CMP; § 370 a nasl. CMP) .

Vo Svidníku dňa 27. novembra 2019

JUDr. Mária Tvrđiková
sudkyňa

r o z h o d o l :